

Vademecum specjalisty ds. kadr + wzory do pobrania

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	XXI
O Autorach	XXXI
Wprowadzenie	XXXIII
Rozdział I. Pracownik działu kadr – dokonywanie czynności z zakresu prawa pracy, obowiązki i odpowiedzialność (Bożena Lenart)	1
1. Dokonywanie czynności z zakresu prawa pracy	1
2. Zakres obowiązków pracownika kadr	3
3. Status pracownika kadr a jego odpowiedzialność pracownicza	6
4. Konsekwencje nieprawidłowego wywiązywania się z obowiązków pracownika kadr	6
Rozdział II. Rekrutacja pracownika i przyjęcie do pracy (Katarzyna Wrońska-Zblewska)	13
1. Poszukiwanie odpowiedniego kandydata	13
1.1. Przygotowanie ogłoszenia „o pracę”	13
1.2. Dokumentacja rekrutacji	15
2. Selekcja	18
3. Zakończenie rekrutacji, podpisanie porozumienia	21
4. Dokumentacja nawiązania stosunku pracy	23
4.1. Kwestionariusz osobowy pracownika	23
4.2. Obowiązki pracodawcy przed zatrudnieniem	24
5. Umowa o staż absolwencki	25
6. Zatrudnianie na podstawie umów cywilnoprawnych „na próbę”	26
Rozdział III. Umowa o pracę oraz informacja o dodatkowych warunkach zatrudnienia (Maciej Nałęcz)	29
1. Uwagi wstępne	29
1.1. Decyzja o zawarciu umowy o pracę	29
1.2. Umowa o pracę na tle innych umów	31
2. Strony umowy o pracę	33

2.1. Pracodawca	33
2.2. Pracownik	36
3. Rodzaje umów o pracę	38
3.1. Umowa na okres próbny	40
3.2. Umowa na czas określony	41
3.3. Umowa na czas nieokreślony	45
3.4. Umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego	45
4. Sposoby zawierania umowy o pracę	45
5. Forma zawarcia umowy o pracę	47
6. Treść umowy o pracę	47
6.1. Nagłówek umowy	49
6.2. Tytuł i data zawarcia umowy	49
6.3. Strony umowy	50
6.4. Określenie rodzaju umowy o pracę	50
6.5. Rodzaj pracy	51
6.6. Miejsce wykonywania pracy	52
6.7. Wynagrodzenie za pracę	54
6.8. Wymiar czasu pracy	57
6.9. Dzień rozpoczęcia pracy	58
6.10. Przyczyny uzasadniające przekroczenie limitów ograniczających zatrudnienie na podstawie umowy o pracę na czas określony	58
6.11. Okres, na który strony mają zamiar zawrzeć umowę o pracę na czas określony	59
6.12. Postanowienie o wydłużeniu umowy o pracę na okres próbny	60
6.13. Podpisy stron	60
6.14. Fakultatywne postanowienia umowy	60
7. Konsekwencje nieokreślenia elementu umowy o pracę	64
8. Inne podstawy nawiązania stosunku pracy	65
9. Przyjęcie pracownika do pracy	67
10. Informacja o dodatkowych warunkach zatrudnienia	71
10.1. Podstawowy zakres informacji	72
10.2. Poszerzony zakres informacji	77
10.3. Pracownicy kierowani do pracy za granicę	78
10.4. Pracownicy wykonujący pracę zdalną	79
10.5. Forma i sposób przekazania informacji	79
10.6. Informacja o zmianie warunków zatrudnienia	80
10.7. Termin przekazania informacji o warunkach zatrudnienia	81
10.8. Potwierdzenie pracownika zapoznania się z informacją	82
Rozdział IV. Zatrudnienie pracownika w niepełnym wymiarze czasu pracy <i>(Bożena Lenart)</i>	83

---

1. Ustalenie wymiaru czasu pracy w umowie o pracę	83
2. Zakaz nierównego traktowania i dyskryminacji ze względu na wymiar czasu pracy	86
3. Uprawnienia pracownicze zależne i niezależne od wymiaru czasu pracy	87
4. Zmiana wymiaru czasu pracy	91
5. Wymiar czasu pracy w świadectwie pracy	93
Rozdział V. Praca zdalna (Bożena Lenart)	95
1. Praca zdalna – pojęcie i zakres zastosowania	95
2. Wprowadzenie pracy zdalnej dla danego pracownika	96
2.1. Uzgodnienie między stronami umowy o pracę	96
2.2. Wiążący wniosek pracownika	97
2.3. Polecenie pracodawcy	97
2.4. Praca zdalna okazjonalna	98
3. Określenie zasad wykonywania pracy zdalnej	99
4. Obowiązki pracodawcy	100
5. Obowiązki pracownika	103
6. Kontrola w miejscu wykonywania pracy zdalnej	103
7. Zaprzeszanie pracy zdalnej	104
8. Gwarancje dla pracownika związane z wykonywaniem pracy zdalnej	105
9. Okazjonalna praca zdalna	105
Rozdział VI. Praca tymczasowa (Bożena Lenart)	107
1. Praca tymczasowa – podstawowe zasady jej stosowania	107
2. Pozyskanie pracownika tymczasowego	110
3. Zatrudnienie pracownika tymczasowego	114
4. Obowiązki agencji pracy tymczasowej	116
5. Prawa i obowiązki pracodawcy użytkownika	117
6. Zwolnienie pracownika tymczasowego z pracy	122
Rozdział VII. Pracownicy niepełnosprawni (Katarzyna Wrońska-Zblewska)	125
1. Dopuszczalność zatrudnienia niepełnosprawnego pracownika	125
2. Orzeczenie o niepełnosprawności i jego skutki w sferze zatrudnienia	126
3. Uprawnienia pracownicze związane z niepełnosprawnością	127
3.1. Czas pracy	129
3.2. Urlop wypoczynkowy	130
3.3. Przerwy od pracy	132
3.4. Płatne zwolnienia od pracy	132
4. Przystosowanie stanowiska pracy do potrzeb niepełnosprawnego pracownika ...	133
Rozdział VIII. Pracownicy młodociani (Katarzyna Wrońska-Zblewska)	135
1. Definicja pracownika młodocianego	135
2. Dopuszczalność zatrudnienia młodocianych	135

3. Zatrudnienie młodocianego w innym celu niż przygotowanie zawodowe lub prace lekkie	136
4. Zatrudnienie w celu przygotowania zawodowego	138
4.1. Formy przygotowania zawodowego	138
4.2. Odrębności zatrudnienia młodocianych	140
4.3. Prace wzbronione młodocianym	142
5. Zatrudnienie przy pracach lekkich	143
6. Sankcje za naruszenie przepisów o zatrudnianiu nieletnich	144
Rozdział IX. Zmiany w umowie o pracę (Bożena Lenart)	147
1. Sposoby zmiany treści umowy o pracę	147
2. Porozumienie stron	148
3. Wypowiedzenie zmieniające warunki pracy lub płacy	149
4. Polecenie służbowe	158
5. Porozumienia zbiorowe	164
Rozdział X. Rozwiązanie umowy o pracę (Katarzyna Wrońska-Zblewska)	167
1. Rozwiązanie umowy za porozumieniem stron	167
1.1. Oświadczenia woli stron	168
1.2. Wybór między porozumieniem stron a zwolnieniem dyscyplinarnym	170
2. Rozwiązanie umowy za wypowiedzeniem	171
2.1. Wymogi formalne	171
2.2. Oświadczenie woli strony	172
2.3. Złożenie wypowiedzenia krok po kroku	172
2.3.1. Przyczyna wypowiedzenia	173
2.3.2. Okres wypowiedzenia	176
2.4. Konsultacja związkowa wypowiedzenia	178
2.5. Roszczenia pracownika	179
3. Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia	180
3.1. Przyczyna rozwiązania umowy	180
3.2. Rozwiązanie w trybie bez wypowiedzenia krok po kroku	182
3.2.1. Rozwiązanie umowy o pracę na podstawie art. 52 KP	184
3.2.2. Rozwiązanie umowy o pracę na podstawie art. 53 KP	189
3.2.3. Rozwiązanie umowy o pracę na podstawie art. 55 KP	191
4. Wygaśnięcie stosunku pracy	193
4.1. Śmierć pracownika	194
4.2. Śmierć pracodawcy	195
4.3. Upływ 3 miesięcy tymczasowego aresztowania	195
Rozdział XI. Zwolnienia grupowe i indywidualne z przyczyn nie dotyczących pracowników (Bożena Lenart)	197
1. Przesłanki stosowania ZwGrupU	197

---

2. Zwolnienia grupowe – kiedy mają miejsce	201
3. Procedura zwolnienia grupowego	205
4. Rozwiązywanie z pracownikami stosunków pracy w ramach zwolnienia grupowego	209
5. Ochrona pracowników w trakcie zwolnień grupowych	211
5.1. Upadłość lub likwidacja pracodawcy	211
5.2. Zmiany w ochronie na podstawie art. 41 KP	212
5.3. Przypadki, w których możliwe jest tylko wypowiedzenie zmieniające	213
5.4. Pozostali pracownicy szczególnie chronieni	214
6. Szczególne uprawnienia pracowników zwalnianych grupowo	215
6.1. Prawo do odprawy pieniężnej	215
6.2. Zwolnienia monitorowane	218
6.3. Prawo do ponownego zatrudnienia	219
7. Zwolnienia indywidualne z przyczyn niedotyczących pracowników – kiedy mają miejsce	222
8. Rozwiązanie z pracownikami stosunków pracy w ramach zwolnienia indywidualnego	226
9. Ochrona pracowników w przypadku zwolnień indywidualnych	228
10. Szczególne uprawnienia pracowników zwalnianych indywidualnie	229
Rozdział XII. Pracownicy podlegający szczególnej ochronie (Bożena Lenart)	231
1. Pracownicy chronieni przed wypowiedzeniem umowy o pracę	231
2. Pracownicy chronieni przed wypowiedzeniem i rozwiązaniem umowy o pracę ..	241
3. Zgoda określonego podmiotu na wypowiedzenie lub rozwiązanie umowy o pracę	250
4. Uchylenie ochrony w razie ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy	271
Rozdział XIII. Przejście pracownika na emeryturę (Katarzyna Wrońska-Zblewska)	273
1. Przejście na emeryturę	273
2. Odprawa emerytalna	274
2.1. Charakter odprawy emerytalnej	274
2.2. Prawo do odprawy emerytalnej	275
2.2.1. Spełnienie przesłanek uprawniających do emerytury	275
2.2.2. Ustanie stosunku pracy	276
2.2.3. Związek pomiędzy ustaniem stosunku pracy a przejściem na emeryturę	277
2.3. Wysokość odprawy	278
2.4. Termin wypłaty odprawy	278
3. Okolicznościowe upominki	278
4. Ponowne zatrudnienie po przejściu na emeryturę	279
Rozdział XIV. Prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy (Bożena Lenart)	281
1. Obowiązki pracodawcy	281

1.1. Obowiązek informowania o obowiązkach i uprawnieniach pracownika	281
1.2. Obowiązek zapewnienia pełnego wykorzystania czasu pracy	284
1.3. Obowiązek zmniejszania uciążliwości pracy	285
1.4. Obowiązek przeciwdziałania dyskryminacji w zatrudnieniu	286
1.5. Obowiązek zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy	287
1.6. Obowiązek terminowej i prawidłowej wypłaty wynagrodzenia	289
1.7. Obowiązek ułatwiania pracownikom podnoszenia kwalifikacji zawodowych	291
1.8. Obowiązek stosowania obiektywnych i sprawiedliwych kryteriów oceny pracowników	292
1.9. Obowiązki informacyjne pracodawcy	293
1.10. Obowiązek wpływania na kształtowanie w zakładzie pracy zasad współżycia społecznego	294
1.11. Obowiązek pracodawcy przeciwdziałania mobbingowi	295
1.12. Pozostałe obowiązki pracodawcy	303
2. Obowiązki pracownika	303
Rozdział XV. Prowadzenie dokumentacji pracowniczej (Maciej Nałęcz)	309
1. Obowiązek tworzenia dokumentacji pracowniczej	309
2. Dokumenty umieszczane w aktach pracownika	310
2.1. Akta osobowe	311
2.2. Dokumentacja związana ze stosunkiem pracy	316
3. Prowadzenie akt osobowych	318
4. Wymogi techniczne dla teczki osobowej	321
5. Dokumentacja pracownicza w postaci elektronicznej	322
6. Dokumentacja w sprawach związanych ze stosunkiem pracy	324
7. Warunki i miejsce przechowywania akt	325
7.1. Dokumentacja w postaci papierowej	326
7.2. Dokumentacja w postaci elektronicznej	327
8. Okres przechowywania dokumentacji	328
9. Ochrona danych osobowych	329
10. Udostępnianie akt osobowych	332
11. Odpowiedzialność za nieprowadzenie akt lub inne nieprawidłowości w aktach osobowych	333
12. Najczęstsze błędy w aktach osobowych	335
13. Postępowanie z fałszywym dokumentem złożonym przez pracownika	337
Rozdział XVI. Wystawienie świadectwa pracy (Maciej Nałęcz)	339
1. Obowiązek wydania świadectwa pracy	339
2. Treść świadectwa pracy	340
2.1. Okres zatrudnienia	341
2.2. Wymiar czasu pracy	342

2.3. Rodzaj wykonywanej pracy	342
2.4. Podstawa prawna rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy	342
2.5. Skrócony okres wypowiedzenia	345
2.6. Zwolnienie w związku z wystąpieniem siły wyższej	345
2.7. Urlop wypoczynkowy wykorzystany przez pracownika	345
2.8. Urlop opiekuńczy	347
2.9. Urlopy bezpłatne	347
2.10. Urlop ojcowski	347
2.11. Urlop rodzicielski	348
2.12. Urlop wychowawczy	349
2.13. Okres korzystania z ochrony szczególnej w związku z obniżeniem wymiaru czasu pracy w okresie uprawnienia do urlopu wychowawczego ...	349
2.14. Wykorzystanie zwolnienia od pracy przewidzianego w art. 188 KP	350
2.15. Praca zdalna okazjonalna	350
2.16. Liczba dni, za które pracownik otrzymał wynagrodzenie gwarancyjne	351
2.17. Liczba dni, za które pracownik nie otrzymał wynagrodzenia gwarancyjnego w 2003 r.	352
2.18. Okres odbytej czynnej służby wojskowej lub jej form zastępczych	352
2.19. Okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze	352
2.20. Wykorzystanie dodatkowego urlopu albo innego uprawnienia lub świadczenia przewidzianego przepisami prawa pracy	353
2.21. Okresy nieskładkowe uwzględniane przy ustalaniu prawa do emerytury lub renty	354
2.22. Informacja o zajęciu komorniczym	355
2.23. Informacje uzupełniające	355
2.24. Podpis i pouczenie	356
3. Wypełnianie świadectwa pracy	357
4. Miejsce wydania świadectwa pracy	360
5. Termin wydania świadectwa pracy	360
6. Wydanie świadectwa pracy w okresie wypowiedzenia	361
7. Wydanie świadectwa pracy w związku ze śmiercią pracownika	362
8. Przejście zakładu pracy na nowego pracodawcę a świadectwo pracy	362
9. Archiwizowanie kopii wydanego świadectwa pracy	363
10. Wydanie odpisu (duplikatu) świadectwa	363
11. Sprostowanie świadectwa pracy	364
12. Uzupełnienie treści świadectwa pracy	365
13. Odpowiedzialność z tytułu wystawienia błędnego świadectwa pracy lub jego nieterminowego wydania	365
Rozdział XVII. Wynagrodzenie za pracę (Maciej Nałęcz)	367
1. Pojęcie wynagrodzenia	367

2. Wynagrodzenie w okresach niewykonywania pracy	368
3. Ustalanie wysokości wynagrodzenia	371
4. Wynagrodzenie za okresy wzmożonego wysiłku	374
4.1. Wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych	374
4.2. Wynagrodzenie za pracę w porze nocnej	375
4.3. Wynagrodzenie w czasie podróży służbowej	376
4.4. Wynagrodzenie za czas zastępstwa	377
4.5. Wynagrodzenie za czas pracy w dni wolne	377
4.6. Dodatkowe składniki wynagrodzenia	378
5. Odprawy	380
6. Wybór systemu wynagradzania	382
7. Procedury zmiany wysokości wynagrodzenia	383
8. Wypłacanie wynagrodzenia	384
9. Ochrona wynagrodzenia za pracę	385
10. Tajemnica wynagrodzenia	389
11. Skutki niewypłacenia wynagrodzenia w terminie	390
12. Skutki nieprawidłowego obliczenia wynagrodzenia	391
Rozdział XVIII. Czas pracy (Maciej Nałęcz)	393
1. Pojęcie czasu pracy	393
1.1. Przerwy w pracy	394
1.2. Dojazd i przygotowanie się do pracy	395
1.3. Czas przemieszczania się	396
1.4. Okresy niewliczane do czasu pracy	396
2. Norma czasu pracy	397
3. Wymiar czasu pracy	398
4. Okres rozliczeniowy	401
5. Zasada przeciętnie 5-dniowego tygodnia pracy	404
6. Okresy odpoczynku	404
6.1. Nieprzerwany odpoczynek dobowy	404
6.2. Nieprzerwany odpoczynek tygodniowy	405
6.3. Przerwy w pracy	406
7. Systemy czasu pracy	406
8. Czas pracy kadry kierowniczej	410
9. Praca w porze nocnej	410
10. Praca w niedziele i święta	411
11. Zawarcie drugiej umowy z własnym pracownikiem	414
12. Rozkład czasu pracy	415
13. Praca w godzinach nadliczbowych	419
13.1. Ograniczenia dopuszczalności pracy nadliczbowej	420
13.2. Ustalenie przekroczenia normy dobowej	421

13.3. Ustalenie przekroczenia normy średniotygodniowej	422
13.4. Pracownik niepełnoetatowy	422
14. Zdarzenia wpływające na rozliczanie czasu pracy	423
14.1. Odpracowanie wyjścia prywatnego	423
14.2. Wystąpienie usprawiedliwionej nieobecności w pracy	423
14.3. Nawiązanie i ustanie stosunku pracy w trakcie miesiąca	425
15. Sposoby rekompensowania pracy w godzinach nadliczbowych	425
16. Praca nadliczbowa kadry zarządzającej	427
17. Praca w dniu wolnym od pracy wynikającym z zasady przeciętnie 5-dniowego tygodnia pracy	428
18. Dyżur pracowniczy	429
19. Ewidencja czasu pracy	430
Rozdział XIX. Podróże służbowe (Bożena Lenart)	435
1. Definicja podróży służbowej	435
1.1. Kwalifikowanie podróży jako podróży służbowej	435
1.2. Miejsce pracy pracownika a podróż służbowa	438
1.3. Polecenie pracodawcy odbycia podróży służbowej	441
1.4. Wykonanie zadania w podróży służbowej	443
2. Czas podróży służbowej	444
3. Podróże służbowe kierowców	444
4. Wyjazdy pracownika niebędące podróżami służbowymi	446
5. Rodzaje należności przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowej (krajowej i zagranicznej)	446
6. Należności w krajowej podróży służbowej	448
7. Należności w zagranicznej podróży służbowej	452
Rozdział XX. Organizowanie zastępstwa za nieobecnego pracownika (Bożena Lenart)	463
1. Możliwości pracodawcy w zakresie zapewnienia zastępstwa za nieobecnego pracownika	463
2. Powierzenie pracy innemu pracownikowi albo rozdzielenie pracy między innych pracowników	464
3. Dodatkowa umowa z innym pracownikiem	468
4. Zatrudnienie zastępcy na podstawie umowy na czas określony	469
5. Zatrudnienie pracownika tymczasowego z agencji pracy tymczasowej	470
Rozdział XXI. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez pracowników (Bożena Lenart)	471
1. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych – pojęcie i formy	471
2. Uprawnienia pracownika związane z podnoszeniem kwalifikacji	472
3. Uprawnienia pracownika, który nie podnosi kwalifikacji w rozumieniu KP	477
Rozdział XXII. Udzielanie urlopu wypoczynkowego (Maciej Nałęcz)	479

1. Ustalanie uprawnień do urlopu wypoczynkowego	479
2. Rodzaje urlopów wypoczynkowych	481
2.1. Urlop w pierwszym roku kalendarzowym zatrudnienia	482
2.2. Urlop kolejny	484
2.3. Wymiar urlopu wypoczynkowego w roku kalendarzowym	484
2.4. Urlop wypoczynkowy w zwiększonym wymiarze	488
2.5. Urlop proporcjonalny	489
2.6. Urlop pracownika zatrudnionego w niepełnym wymiarze czasu pracy	492
2.7. Urlop uzupełniający	494
3. Udzielanie urlopu wypoczynkowego	494
3.1. Tryby udzielania urlopów	496
3.2. Urlop wypoczynkowy na żądanie pracownika	500
3.3. Wykorzystanie urlopu wypoczynkowego w okresie wypowiedzenia	503
3.4. Przesunięcie terminu rozpoczęcia urlopu	503
3.5. Niemożność wykorzystania rozpoczętego urlopu	504
3.6. Odwołanie pracownika z urlopu	505
3.7. Orzeczenie o zdolności do pracy warunkiem udzielenia urlopu	506
4. Wynagrodzenie za okres urlopu	506
5. Ekwiwalent za urlop wypoczynkowy	511
Rozdział XXIII. Urlop opiekuńczy (Maciej Nałęcz)	517
1. Informacje ogólne	517
2. Udzielanie urlopu	517
3. Uprawnienia pracownika	519
Rozdział XXIV. Urlop bezpłatny (Maciej Nałęcz)	521
1. Urlop bezpłatny	521
2. Wpływ urlopu bezpłatnego na uprawnienia pracownicze	523
3. Szczególne urlopy bezpłatne	525
Rozdział XXV. Zwolnienia od pracy i usprawiedliwianie nieobecności w pracy (Maciej Nałęcz)	527
1. Zwolnienia od pracy	527
1.1. Ważne wydarzenia rodzinne pracownika	527
1.2. Wezwanie pracownika przez instytucję lub organ	530
1.3. Zwolnienia okolicznościowe związane z dodatkową działalnością pracownika	531
1.4. Inne przypadki zwolnienia od pracy	535
1.5. Udział w uroczystościach religijnych	537
2. Prawo do wynagrodzenia za czas zwolnienia od pracy	540
3. Usprawiedliwianie nieobecności w pracy	540
Rozdział XXVI. Uprawnienia rodzicielskie pracowników (Bożena Lenart)	543

---

1. Szczególne uprawnienia kobiet w ciąży	543
1.1. Wykazanie stanu ciąży	543
1.2. Prace wzbronione	544
1.3. Ograniczenia w zakresie czasu i miejsca pracy	547
1.4. Zwolnienia na badania lekarskie	548
2. Urlop macierzyński	549
2.1. Prawo do urlopu i jego wymiar	549
2.2. Udzielanie urlopu przed porodem	550
2.3. Udzielanie urlopu po porodzie	550
2.4. Skrócenie urlopu z mocy prawa	551
2.5. Przerwanie urlopu na wniosek pracownicy	552
2.6. Udzielanie urlopu innym pracownikom niż matka dziecka	553
2.6.1. Udzielanie części urlopu macierzyńskiego w razie rezygnacji pracownicy – matki	554
2.6.2. Udzielanie części urlopu macierzyńskiego w razie rezygnacji ubezpieczonej – matki z zasiłku macierzyńskiego	556
2.6.3. Udzielanie części urlopu macierzyńskiego w razie zgonu matki albo porzucenia dziecka przez matkę – pracownicę albo ubezpieczoną	557
2.6.4. Udzielanie części urlopu macierzyńskiego, gdy matka dziecka nie jest pracownicą ani ubezpieczoną	558
2.6.5. Udzielanie części urlopu macierzyńskiego, gdy matka dziecka podejmie zatrudnienie	559
3. Zwolnienie od pracy w związku z urodzeniem się dziecka	559
4. Urlop ojcowski	560
4.1. Prawo do urlopu i jego wymiar	560
4.2. Zasady udzielania urlopu ojcowskiego	561
5. Urlop rodzicielski	563
5.1. Prawo do urlopu i jego wymiar	563
5.2. Udzielanie urlopu rodzicielskiego	564
5.3. Udzielanie urlopu innym pracownikom niż matka dziecka	566
5.4. Skrócenie i przerwianie urlopu	566
5.5. Łączenie urlopu rodzicielskiego z pracą	567
6. Urlop na warunkach urlopu macierzyńskiego i urlop rodzicielski dla rodziców adopcyjnych i rodzin zastępczych	570
6.1. Prawo do urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego i jego wymiar	570
6.2. Zasady udzielania urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego	572
6.3. Urlop rodzicielski po urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego	573
7. Szczególna ochrona trwałości zatrudnienia pracownic ciężarnych i pracowników w okresie urlopu macierzyńskiego, rodzicielskiego i ojcowskiego	574
8. Powrót pracownika do pracy po urlopie macierzyńskim, rodzicielskim, ojcowskim	574

8.1. Obowiązek dopuszczenia do pracy	574
8.2. Urlop wypoczynkowy	575
9. Urlop wychowawczy	576
9.1. Prawo do urlopu i jego wymiar	576
9.2. Udzielanie urlopu wychowawczego	577
9.3. Ochrona trwałości stosunku pracy w związku z urlopem wychowawczym ..	579
9.4. Powrót pracownika do pracy po urlopie wychowawczym	579
10. Uprawnienia kobiet karmiących dziecko	581
10.1. Prace wzbronione	581
10.2. Przerwy na karmienie	582
11. Uprawnienia opiekunów małych dzieci	582
11.1. Ograniczenia w zakresie czasu i miejsca pracy	583
11.2. Obniżenie wymiaru czasu pracy	584
11.3. Zwolnienie od pracy	586
Rozdział XXVII. Badania profilaktyczne pracowników i szkolenia BHP	
<i>(Katarzyna Wrońska-Zblewska)</i>	589
1. Badania profilaktyczne	589
1.1. Badania wstępne	590
1.2. Badania okresowe	592
1.3. Badania kontrolne	594
1.4. Orzeczenie lekarskie	595
2. Szkolenia BHP	596
2.1. Szkolenie wstępne	597
2.1.1. Instruktaż ogólny	600
2.1.2. Instruktaż stanowiskowy	600
2.2. Szkolenie okresowe	601
2.3. Szkolenie pracodawców	603
2.4. Dopuszczenie do pracy pracownika bez badań i szkoleń BHP	603
Rozdział XXVIII. Odpowiedzialność pracownicza <i>(Maciej Nałęcz)</i>	605
1. Odpowiedzialność porządkowa	605
1.1. Kary porządkowe	606
1.2. Dobór kary	607
1.3. Procedura karania porządkowego	607
2. Odpowiedzialność materialna	610
2.1. Przesłanki odpowiedzialności materialnej pracownika	610
2.1.1. Szkoda	611
2.1.2. Naruszenie obowiązków pracowniczych	611
2.1.3. Związek przyczynowy	611
2.1.4. Wina	612
2.2. Wyłączenie odpowiedzialności	613

2.3. Wspólne wyrządzenie szkody	613
2.4. Wysokość szkody i odszkodowania	614
2.5. Wyrządzenie szkody przez pracownika osobie trzeciej	614
2.6. Dochodzenie odszkodowania przez pracodawcę	615
2.7. Umyślne wyrządzenie szkody	616
2.8. Odpowiedzialność za mienie powierzone	617
2.8.1. Zasady odpowiedzialności	617
2.8.2. Powierzenie mienia i wyliczenie się z niego	619
2.8.3. Uwolnienie się pracownika od odpowiedzialności	620
2.8.4. Stosowanie szczególnych zasad odpowiedzialności	621
3. Wspólna odpowiedzialność materialna	621
3.1. Warunki wspólnej odpowiedzialności materialnej	621
3.2. Zasady wspólnej odpowiedzialności materialnej	623
3.3. Inwentaryzacja na żądanie pracownika w trakcie trwania umowy	623
3.4. Odstąpienie od umowy o wspólnej odpowiedzialności materialnej	623
4. Przedawnienie roszczenia o naprawienie szkody	624
Rozdział XXIX. Postępowanie z pracownikiem nietrzeźwym lub pod wpływem środków działających podobnie do alkoholu (<i>Bożena Lenart</i>)	625
1. Zakaz wnoszenia alkoholu na teren zakładu pracy	625
2. Kontrola trzeźwości i kontrola antynarkotykowa prowadzona przez pracodawcę	626
3. Obowiązki pracodawcy w przypadku podejrzenia nietrzeźwości lub pozostawiania pracownika pod wpływem środków działających podobnie do alkoholu	630
4. Szczególne przypadki nietrzeźwości w pracy	633
5. Sankcje wobec pracownika nietrzeźwego lub będącego pod wpływem narkotyków	634
6. Wypadek przy pracy pracownika będącego w stanie nietrzeźwości albo pod wpływem środków odurzających	635
Rozdział XXX. Nagradzanie pracowników (<i>Katarzyna Wrońska-Zblewska</i>)	639
1. Rola nagród w stosunkach pracy	639
2. Rodzaje nagród	640
3. Nagradzanie pracowników	641
4. Premia a nagroda	642
5. Szczególne rodzaje nagród	645
Rozdział XXXI. Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (<i>Maciej Nałęcz</i>)	647
1. Obowiązki socjalne pracodawcy	647
2. Pracodawcy zobowiązani do tworzenia ZFŚS	648
3. Możliwości rezygnacji z tworzenia ZFŚS	650
4. Ustalenie regulaminu gospodarowania ZFŚS	652

5. Uzgodnienie regulaminu z przedstawicielstwem załogi	653
6. Wejście regulaminu w życie	654
7. Finansowanie ZFŚS	655
8. Rachunek bankowy dla funduszu	658
9. Osoby uprawnione do korzystania z ZFŚS	658
10. Uzgadnianie decyzji w sprawie indywidualnych świadczeń	660
11. Kryteria udzielania pomocy socjalnej	662
12. Administrowanie ZFŚS	665
13. Przeznaczenie środków ZFŚS	667
14. Najczęściej wypłacane świadczenia ze środków funduszu socjalnego	668
14.1. Świadczenia rzeczowe (bony towarowe, paczki świąteczne, karty podarunkowe)	669
14.2. Finansowanie wycieczek i wczasów	670
14.3. Zapomoga	671
14.4. Organizacja imprez integracyjnych dla osób uprawnionych i ich rodzin	672
14.5. Pożyczka mieszkaniowa	673
14.6. Żłobki	674
15. Świadczenie urlopowe	675
16. Funkcjonowanie ZFŚS w przypadku zmiany właściciela zakładu pracy, ogłoszenia upadłości lub likwidacji zakładu	676
17. Wspólna działalność socjalna kilku pracodawców	678
18. Odpowiedzialność za wykroczenia przeciwko przepisom ZFŚS	680
Rozdział XXXII. Regulaminy zakładowe (Maciej Nałęcz)	683
1. Charakterystyka instytucji	683
2. Wydanie regulaminu	684
3. Procedura ustalenia regulaminu	686
4. Zmiana treści regulaminu	689
5. Utrata mocy obowiązującej regulaminu	690
6. Treść regulaminu pracy	691
7. Treść regulaminu wynagradzania	697
Rozdział XXXIII. Współpraca z zakładową organizacją związkową w sprawach indywidualnych (Bożena Lenart)	701
1. Uprawnienia zakładowej organizacji związkowej w indywidualnych sprawach ze stosunku pracy	701
2. Ustalenie, czy wymagana jest konsultacja związkowa	703
3. Obowiązek współdziałania pracodawcy z zakładową organizacją związkową	705
3.1. Wypowiedzenie umowy o pracę na czas nieokreślony lub na czas określony	705
3.2. Wypowiedzenie zmieniające umowy o pracę na czas nieokreślony i umowy na czas określony	706

3.3. Zwolnienie pracownika bez wypowiedzenia	707
3.4. Nakładanie kary porządkowej	708

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl